

Apstiprināti
LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes
Domes sēdē
2018. gada 29. oktobrī
Protokols Nr. 2.1.-2-41/11

Latvijas Lauksaimniecības universitāte
Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāte

METODISKIE NORĀDĪJUMI
MAGISTRA DARBU IZSTRĀDĀŠANAI
UN AIZSTĀVĒŠANAI

Mācību palīg līdzeklis LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes
akadēmiskās maģistra studiju programmas „**Ekonomika**” studentiem

Izstrādāja: Ekonomikas un reģionālās attīstības institūta profesore
Dr.oec. Anastasija Vilciņa

Tehniskā redaktore **Inga Eihenberga**

Jelgava 2018

SATURS

1. VISPĀRĒJĀ KONCEPCIJA	3
2. MAĢISTRA DARBA IZSTRĀDĀŠANA UN VADĪŠANA	4
2.1. Maģistra darba temata izvēle	4
2.2. Maģistra darba temata apstiprināšana	4
2.3. Maģistra darba vadītāja funkcijas	4
2.4. Maģistra darba vispārējā uzbūve un struktūra	5
2.4.1. Titullapa	5
2.4.2. Anotācija	5
2.4.3. Saturs.....	6
2.4.4. Ievads	7
2.4.5. Maģistra darba pamatdaļa	8
2.4.6. Secinājumi un priekšlikumi	8
2.4.7. Izmantotā literatūra	9
2.4.8. Pielikumi	9
3. MAĢISTRA DARBA NOFORMĒJUMS	10
3.1. Vispārīgās prasības.....	10
3.2. Teksta noformēšana	10
3.3. Tabulu noformēšana.....	11
3.4. Attēlu noformēšana	13
3.5. Formulu noformēšana	16
3.6. Atsauču veidošana.....	17
3.7. Izmantotās literatūras saraksta veidošana	20
4. MAĢISTRA DARBA PRIEKŠAIZSTĀVĒŠANA, IESNIEGŠANA UN AIZSTĀVĒŠANA.....	23
4.1. Maģistra darba priekšizstāvēšana.....	23
4.2. Maģistra darba iesniegšana	23
4.3. Maģistra darba recenzenta statuss, pienākumi un atbildība	24
4.4. Maģistra darba aizstāvēšana.....	25
PIELIKUMI	27

1. VISPĀRĒJĀ KONCEPCIJA

Metodisko norādījumu mērķis ir iepazīstināt LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes akadēmiskās maģistra studiju programmas „Ekonomika” studentus ar izvirzītajām prasībām maģistra darbu izstrādāšanā, noformēšanā, kā arī ar to priekšizstrādāšanas un aizstāvēšanas kārtību. Metodiskie norādījumi izstrādāti, ievērojot „**Noteikumos par valsts akadēmiskās izglītības standartu**” (13.05.2014. MK noteikumi Nr. 240), **LLU Studiju nolikumā** (LLU Senāta 10.06.2015. lēmums Nr. 8-182), LLU „**Nolikumā par studiju noslēguma pārbaudījumiem**” (LLU Senāta 09.04.2014. lēmums Nr. 8-65) un LLU Studiju prorektora rīkojumā „**Par kārtību, kādā iesniedzamas glabājamās un pieejamās studiju noslēguma darbu elektroniskās kopijas**” (29.04.2014. rīkojums Nr. 2.4.-5/33) ietvertās prasības maģistra darbiem, starptautisko ekspertu ieteikumus maģistra darba kvalitātes paaugstināšanā, kā arī pēctecību metodisko norādījumu aspektā studiju virziena „Ekonomika” ietvaros.

Maģistra darbs – studējošā veikts patstāvīgs pētījums, kas apliecina teorētisko zināšanu, metodisko un organizatorisko prasmju apguvi ekonomikas zinātnes nozarē studiju programmas noteiktā apjomā un rezultējas pētījumā ar novitātes vai praktiskā lietojuma elementiem, zinātnē balstītiem secinājumiem.

Maģistra darba izstrādē definētie sasniedzamie studiju rezultāti:

zināšanas – padziļinātas, strukturētas un analītiskas zināšanas ekonomikas nozarē atbilstoši izvēlētajai specializācijas virziena specifikai;

prasmes – apkopot, sistematizēt, kritiski izvērtēt literatūras avotus, izvēlēties un izmantot atbilstošas pētījuma metodes, analīzes un sintēzes un problēmrisināšanas prasmes, spēja izstrādāt pamatotus secinājumus un reālus priekšlikumus, pētījuma rezultātu aprobācijas spējas;

kompetences – akadēmisko, sistemātisko, analītisko un instrumentālo kompetenču kopums, kas rezultējas kā spēja sniegt reālu radošu un inovatīvu pienesumu sarežģītu un dinamisku ekonomisko procesu analīzē, integrēt dažādu ekonomikas nozares zinātņu zināšanas, kritiski novērtēt definēto likumsakarību iespējamus riskus ekonomiskā cikla dažādās attīstības stadijās, spēja argumentēti un pārliecinoši prezentēt pētījuma rezultātus, akcentēt to ietekmi uz ilgtspējas attīstības indikatoriem.

Maģistra darba oriģinalitāti apliecina autora **Galvojums** (paraugš 4. pielikumā).

Labākos maģistra darbus Maģistra eksāmenu komisija (turpmāk – MEK) var izvirzīt atbilstošiem pētniecisko darbu konkursiem, ieteikt publicēšanai vai praktiskai ieviešanai.

Maģistra darba eksemplārs (drukātā un elektroniskā formā) pēc aizstāvēšanas kopā ar recenzijām glabājas LLU ESAF Ekonomiskās informācijas kabinetā. Darba obligātais glabāšanas laiks ir 10 gadi. Maģistra darbs publiskai apskatei nav pieejams.

Apelācijas kārtību regulē LLU Studiju nolikums.

2. MAĢISTRA DARBA IZSTRĀDĀŠANA UN VADĪŠANA

2.1. Maģistra darba temata izvēle

Ieteicamos prioritāros maģistra darbu tematus piedāvā attiecīgais profilējošais specializācijas virziena institūta direktors. Studenti akceptē kādu no piedāvātajiem tematiem, un atbilstošā institūta direktors nozīmē viņiem maģistra darba vadītāju.

Maģistra darba tematu students izvēlas, ievērojot savas zinātniskās un profesionālās intereses, datu un literatūras pieejamību, kā arī tautsaimniecības, konkrētas nozares, uzņēmuma vai perspektīvās darba vietas intereses. Darba tematam ir jāatbilst studiju programmas attiecīgā specializācijas virziena saturiskajam ietvaram, tā aktualitāti nosaka atbilstība tautsaimniecības vai nozares izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumiem. Izvēloties maģistra darba tematu, studentam būtu saistoši turpināt pētījumu par to problēmu loku, kas analizēts iepriekšējos pētnieciskos darbos: bakalaura darbos, referātos, studiju projektos utml., un kas ļautu mērķtiecīgi padziļināt un izvērst attiecīgās problēmas izpēti. Ieteicams būtu izvēlēties pēc iespējas precīzāku tematu par maz pētītiem vai diskutabliem jautājumiem ekonomikas zinātnē.

2.2. Maģistra darba temata apstiprināšana

Maģistra darba tēmas pieteikums tiek noformēts **četros eksemplāros datorsalikumā uz izstrādātās sagataves** un pēc saskaņošanas ar maģistra darba vadītāju iesniegts apstiprināšanai profilējošā institūtā. Maģistra darba tēmas pieteikumu apstiprina 1. semestrī.

Pēc apstiprināšanas vienu eksemplāru students iesniedz fakultātes dekanātā, otru – profilējošā institūtā, trešo – maģistra darba vadītājam, ceturto – patur pats sev.

Maģistra darba vadītāju un tematu fakultātes dekanāta noteiktajos termiņos apstiprina ar dekānes rīkojumu. Maģistra darba **temata maiņa vai precizēšana**, iepriekš to saskaņojot ar maģistra darba vadītāju, pieļaujama tikai līdz maģistra darba priekšizstrādāšanai.

2.3. Maģistra darba vadītāja funkcijas

Maģistra darbu drīkst vadīt mācībspēks ar doktora vai izņēmuma gadījumā – ar maģistra grādu attiecīgajā zinātņu nozarē.

Darba vadītāja pienākumos ietilpst studentu konsultēšana ar pētījuma veikšanu saistītos jautājumos:

- darba plāna sastādīšanā un pētījuma struktūras veidošanā;
- literatūras un citu informācijas avotu izvēlē;
- pētniecības metožu izvēlē.

Darba vadītāja pienākums ir izskatīt atsevišķas darba daļas un visu darbu kopumā un norādīt uz nepieciešamajām izmaiņām un papildinājumiem, tomēr vadītājs nedrīkst tieši ietekmēt pētījuma saturu, formu un aizstāvēšanu tādā mērā, kas traucē objektīvi izvērtēt paša studenta zināšanas, prasmes un ieguldījumu pētījumā.

Darba vadītājs nedrīkst pieļaut aizstāvēšanai darbu, kurā ir sastopama citu autoru darbu kompilācija, automātiska pārrakstīšana no iepriekš publicētiem darbiem (kaut arī tiek lietotas atsauces uz tiem) vai kuros ir manāmas plaģiātisma iezīmes.

Ja darba vadītājs uzskata, ka studenta veiktais pētījums pēc satura un formas atbilst fakultātes izvirzītajām metodiskajām prasībām, tad viņš paraksta darbu un tas var tikt iesniegts profilējošā institūtā un pieņemts aizstāvēšanai.

2.4. Maģistra darba vispārējā uzbūve un struktūra

Maģistra darbam ir šāda **struktūra**:

- titullapa;
- anotācija latviešu un angļu valodā;
- saturs;
- darbā lietoto saīsinājumu, simbolu (akronīmu, abreviatūru) skaidrojumi - alfabēta secībā;
- ievads;
- darba pamatdaļa, iedalīta nodaļās un apakšnodaļās;
- secinājumi;
- priekšlikumi;
- izmantotās literatūras (informācijas avotu, likumu un normatīvo dokumentu) saraksts;
- pielikumi, ja tādi ir;
- darba autora galvojums (paraugs 4. pielikumā);
- MEK lēmums (paraugs 5. pielikumā).

Ieteicamais maģistra **darba pamatdaļas apjoms** datorsalikumā līdz izmantotās literatūras sarakstam – **60-70** lpp.

Rekomendējamā maģistra darba **struktūra** ir šāda (% no kopējā darba apjoma):

- ievads 3–5%,
- darba pamatdaļa 90–94%,
- secinājumi un priekšlikumi 3–5%.

2.4.1. Titullapa

Titullapa ir darba pirmā lappuse. Tā atspoguļo mācību iestādes, fakultātes un profilējošā institūta nosaukumu, autora vārdu un uzvārdu, darba tematu, darba vadītāja un profilējošā institūta direktora vārdu un uzvārdu, zinātnisko vai akadēmisko grādu un akadēmisko amatu, darba izpildes vietu un laiku (skat.1. pielikumu).

Latvijā tiek lietoti zinātnisko un akadēmisko grādu nosaukumu saīsinājumi latīņu valodā, papildinot to ar saīsinātu zinātnes nozares apzīmējumu. Doktora un maģistra grāda apzīmēšanai tiek lietots saīsinājums *Dr.* vai *Mg.* (piemēram, *Dr.oec.*, *Dr.habil.oec.*, *Dr.paed.*, *Dr.agr.*, *Dr.sc.ing.*, *Mg.oec.*, *Mg.paed.*). Apzīmējumi ir jālieto kursīvā (*Italic*).

Darba vadītāja akadēmiskā amata nosaukumu saīsina:

- profesors (-e) - prof.;
- asociētais profesors (-e) - asoc.prof.;
- docents (-e) - doc.;
- lektors (-e)- lekt.

2.4.2. Anotācija

Anotācija ir maģistra darba īss kopsavilkums, kas pārskata veidā atspoguļo darba aktualitāti, koncentrēti raksturojot galvenos autoru secinājumus un būtiskāko nodaļu saturā. Anotācijas garums **nepārsniedz divas lappuses**.

Anotācijā jānorāda:

- darba autors un darba nosaukums;
- darba kopējais lappušu, tabulu, attēlu, izmantoto literatūras avotu, tai skaitā svešvalodā, un pielikumu skaits;
- darba mērķis un darba uzdevumi;
- pētījumā pielietotās metodes;

- darba struktūra un īss nodaļu saturs, akcentējot autora pienesumu pētāmās problēmas analizē;
- būtiskākos pētījuma rezultātus un priekšlikumus.

Anotācijai ir jābūt uzrakstītai tā, lai to varētu izmantot atsevišķi no pārējā maģistra darba. Anotācijas izklāstā teikumus pieņemts sākt ar vārdiem: darbā izstrādāts, izpētīts, aprēķināts, secināts utt.

Maģistra darbam **nepieciešamas divas anotācijas** – latviešu un angļu valodā. Anotācijas atbilstība saturam un nosaukumam jāvērtē darba vadītājam un recenzentiem kā svarīgs elements kopējā pētījuma vērtējumā.

Anotāciju lappuses **nenumurē, bet ieskaita** darba kopējā lappušu skaitā.

2.4.3. Saturs

Saturā norāda visas maģistra darba sastāvdaļas līdz pielikumiem (skat. 2. pielikumu). Saturā un tekstā nodaļu un apakšnodaļu virsrakstu formulējumiem jābūt vienādiem.

Titullapas un Satura lappuses **nenumurē, bet ietver** darba kopējo lappušu skaitā. Lappušu numerāciju uzsāk ar nākamo lappusi aiz Satura. Lai to varētu izdarīt, ir jāizmanto Sekciju laušanas komanda (*Section break*).

Ieteicams satura rādītāju veidot, izmantojot automātiskās satura veidošanas komandas.

Automātiskā satura rādītāja veidošana

- 1. solis.** Atbilstoši metodiskajiem norādījumiem vai nepieciešamajiem standartiem (piem., fonts, burtu lielums) nedefinējiet virsraksta (*Heading 1*) stilu jeb noformējumu. *Home > Styles* [labā peles poga uz virsraksta] *> Modify*
- 2. solis.** Tāpat jārikojas ar apakšvirsrakstu noformējumiem (*Heading 2, Heading 3* utt.). Ja tiem nav jāparādās satura rādītājā, šo soli var izlaist.
- 3. solis.** Jaunā dokumentā, sākot katru nākamo nodaļu, virsrakstu nedefinējiet attiecīgi tā līmenim – *Heading 1* vai kā nākamo apakšvirsrakstu. To paveic ievietojot kursoru virsrakstā vai labāk iezīmējot tā tekstu un noklikšķinot uz *Home > Styles > [Heading 1 vai Heading 2 utt.]*. Esošā dokumentā jārikojas līdzīgi, pārskatot visu tekstu un atrodot virsrakstus, nedefinējot tiem vajadzīgo noformējumu.
- 4. solis.** Ielieciet kursoru lapā, kurā atradīsies satura rādītājs un dodieties uz *References > Table of Contents*. Šeit ir iespēja izvēlēties jau izveidotas satura rādītāja sagataves ar vienu klikšķi (nospiežot *automatic table 1* vai *automatic table 2*).
- 5. solis.** Katru reizi, kad vēlaties atjaunot virsrakstus un lappuses satura rādītājā, ielieciet tajā kursoru un spiediet *F9*. Attiecīgi abas divas iespējas – atjaunot esošajiem virsrakstiem lappušu numurus (*Update page numbers only*) vai atjaunot gan visus klāt pievienotos/noņemtos/labotos virsrakstus, gan to lappušu numurus (*Update entire table*). Šo darbību (satura rādītāja atjaunošanu) ļoti ieteicams veikt pirms darba nosūtīšanas citai personai, drukāšanas vai vienkārši darba pabeigšanas.

!!! Ja jaunizveidotajā satura rādītājā bez definētajiem virsrakstiem ir **pamatteksta daļas vai teksts, kam saturā nav jābūt**, tad tam tekstā (ne satura rādītājā) ir jānoņem definējums *Heading 1, Heading 2* vai *Heading 3*, lietojot *Clear formatting* vai *Normal* (noformē attiecīgi metodiskajiem norādījumiem). Kad definējums ir noņemts, ir jāatjauno satura rādītājs (skat. 5. soli).

2.4.4. Ievads

Ievads ir maģistra darba vizītkarte, kam jāieinteresē potenciālais lasītājs, sniedzot izpratni par darba saturu un iegūstamo rezultātu. Ievadā var īsi akcentēt, kā izvēlēto tematu un ar to saistītās problēmas ir pētījuši citi autori, un cik plašā apjomā, kādā periodā un kādā virzienā autors ir veicis savus pētījumus.

Ievadā ir jānorāda pētījuma:

- problēmsituācijas apraksts un izvirzītā problēma;
- aktualitāte un temata izvēles motivācija, pētījuma novitāte;
- objekts un priekšmets, nosakot pētījuma robežas;
- hipotēze;
- darba mērķis;
- mērķa sasniegšanai izvirzītie darba uzdevumi;
- metodoloģija – pētījuma veids, datu ieguves un apstrādes metodes un paņēmieni;
- izvirzītās aizstāvamās tēzes;
- izstrādē izmantotās literatūras īss apraksts.

Pētījuma aktualitātes un problēmas formulējums ir jebkura pētījuma sākuma pozīcija. Pētījuma problēmas pamatojumam ir jābūt balstītam uz teorētiskajām atziņām, praktiskajām rekomendācijām un sabiedrības attīstības izaicinājumiem.

Pētījuma problēmas noteikšana ir saistīta ar pētījuma objekta un priekšmeta izvēli. Pētījuma objekts un priekšmets ir tie, kas reāli satur pētījuma problēmu jeb pretrunu, kuras risinājums ir jārod pētniecības procesā. Līdz ar to var teikt, ka pētījuma objekts sevī ietver problēmu, bet pētījuma priekšmets pētījuma problēmu cēloņus.

Pētījuma objekts var būt lieta, parādība, organizācija, nozare, process, kas funkcionē un parādās ar dažādiem raksturlielumiem vai īpašībām.

Pētījuma priekšmets ir daudz konkrētāks nekā pētījuma objekts, jo ir pētījuma objekta būtiska sastāvdaļa vai īpašība, vai to kopums, kas palīdz noskaidrot pētījuma problēmas cēloņus un veidošanos.

Ja darbā nav iespējams pietiekami detalizēti izpētīt visus ar problēmu saistītos jautājumus, tad, izvirzot pētījuma objektu un priekšmetu, tiek noteikts temata **norobežojums**, kas ietver sevī arī pētījuma **perioda** pamatojumu. Pētījuma periodam ir jābūt tādām, lai varētu izdarīt konstruktīvus secinājumus par pētījuma rezultātu izmaiņas tendencēm un pamatot konkrētu pasākumu īstenošanas nepieciešamību. Maģistra darba izstrādē **pētījuma periods ir vismaz pieci gadi**.

Pētījuma hipotēze - koncentrētā veidā noformulēta prognoze vai pieņēmums, kas pētījuma rezultātā tiks panākts un pierādīts. Iespējami arī gadījumi, kad izvirzītā hipotēze neapstiprinās vai apstiprinās daļēji.

Pamatojoties uz temata aktualitāti, jāformulē **maģistra darba mērķis** – izvirzīts vai prognozēts pētījuma rezultāts. Darbam ir viens mērķis un tā formulējumam ir jābūt pēc iespējas īsam un konkrētam.

Maģistra darba mērķa sasniegšanu nodrošina īstenojamie **darba uzdevumi**. Uzdevumi ir noteiktas metodiskas darbības, kuras ir pakārtotas darba mērķim un atspoguļo tā sasniegšanas gaitu. Darba uzdevumi atspoguļo darba saturu un parasti katram uzdevumam ir veltīta viena maģistra darba nodaļa.

Pētījumu **metodes** ir instrumenti, ar kuru palīdzību tiek īstenoti maģistra darba uzdevumi.

Aizstāvamās tēzes - ir īss galvenās maģistra darba problemātikas un pētījuma izpildes gaitas vērtējums, kas izteikts secīgās kvintesencēs.

Par maģistra darba informācijas **avotiem** kalpo fundamentāli zinātniski pētījumi, Latvijas Republikas likumi un citu valstu likumi, valdības lēmumi, speciālā un vispārējā

literatūra, publikācijas starptautiski citējamās rakstu krājumos un periodikā, datu bāzes, valsts statistikas dati, ministriju, komersantu nepublicētie materiāli. Papildus tam autors maģistra darba izstrādei var iegūt primāros datus, veicot aptaujas, intervijas, novērojumus, eksperimentus.

2.4.5. Maģistra darba pamatdaļa

Maģistra darba pamatdaļā ietver ievadā izvirzītās problēmas **teorētisku un empīrisku (praktiski analītisku)** risinājumu.

Darba pamatdaļu sadala nodaļās. Apjoma ziņā lielas nodaļas lietderīgi sadalīt apakšnodaļās. Nodaļu un apakšnodaļu skaits netiek reglamentēts, tas izriet no darba apjoma un satura. Maģistra darbam rekomendē veidot 3 - 5 nodaļas. Nodaļai nedrīkst būt tikai viena apakšnodaļa. Lai izvairītos no darba sadrumstalotības, apakšnodaļa nevar būt īsāka par divām lappusēm.

Pirmā nodaļa tiek veidota kā **teorētiska diskusija** - apkopojot dažādu autoru izvirzīto teoriju salīdzinājumu un faktu materiālu, uz kuru pamata tiek veikta darbā izvirzītās problēmas analīze, sniedzot vispusīgu ieskatu problēmas līdzšinējā teorētiski praktiskajā izpētē un atspoguļojot jaunākos publicētos pētījumu un diskusiju rezultātus.

Maģistra darba temata tiesisko aspektu analīzi veido kā apakšnodaļu, vai ietver darba satura izklāstā. Ieteicams darba izstrādē apkopot arī starptautisko pieredzi autora izvēlētajās tēmās risināšanā, akcentējot pozitīvās iezīmes vai trūkumus. Teorētiskās daļas izstrādē liela nozīme ir literatūras un informācijas avotu kritiskai izpētei un, gadījumā, ja autora skatījums būtiski atšķiras no speciālajā literatūrā atrodamiem atzinumiem, jāsniedz pārliecinošs sava viedokļa pamatojums – kura autora (diskusijas dalībnieka) secinājumiem autors piekrīt vai nepiekrīt un kāpēc. Teorētiskā nodaļa nedrīkst būt tikai citu autoru atziņu apkopojums, obligāti jāparāda arī paša autora viedoklis un vērtējumi. Teorētiskā nodaļa nevar būt anotācijas formā vai atstāstījums par izlasītajiem darbiem.

Būtiskākā ir **darba analītiskā daļa**, kurā autors sniedz pētījuma problēmas praktisko izvērtējumu un izstrādā iespējamās problēmas risināšanas alternatīvos variantus, iespēju robežās pamatojot to īstenošanas stratēģiju un nepieciešamos pasākumus. Analītiskā daļa tiek veidota, pamatojoties uz teorētiskajā daļā apbēto informāciju, līdz ar to apliecina autora prasmi veikt pētījumu, izmantojot apgūtās zināšanas, informatīvos materiālus un datus. Praktiskā materiāla apstrādei tiek izmantotas kvantitatīvās un kvalitatīvās sociālo zinātņu pētījumu metodes. Iegūtos datus atspoguļo tabulās un attēlos, obligāti sniedzot tajās ietvertās informācijas un konstatēto tendenču un likumsakarību analītisku vērtējumu.

2.4.6. Secinājumi un priekšlikumi

Secinājumi un priekšlikumi ir maģistra darba noslēdzošā daļa, kurai ir vislielākā nozīme tā aizstāvēšanā. Secinājumi un priekšlikumi jāraksta **tēzu veidā un jānumurē ar arābu cipariem**. Secinājumos autoram jāparāda, ka maģistra darba mērķis ir sasniegts, uzdevumi izpildīti un hipotēze apstiprinājusies, neapstiprinājusies vai apstiprinājusies daļēji. Secinājumos nav pieļaujami citāti no citu autoru darbiem.

Secinājumi

- ir tieši saistīti ar maģistra darba mērķi un uzdevumiem;
- atspoguļo svarīgākās atziņas, kas izriet no maģistra darba satura;
- ir pamatoti ar svarīgākajiem datiem un faktiem, kas izmantoti maģistra darbā;
- atspoguļo pētījuma gaitā iegūtās novitātes un pētījuma praktisko nozīmi, parādot autora ieguldījumu konkrētas pētījuma problēmas izpētē.

Par katru nodaļu ieteicams veidot 1-2 secinājumus.

Priekšlikumos akcentē maģistra darbā pamatotās rekomendācijas problēmas risināšanai, trūkumu novēršanai vai pozitīvās pieredzes izmantošanai.

Priekšlikumi

- izriet no maģistra darbā veiktajiem pētījumiem un izdarītajiem secinājumiem;
- ir pamatoti, konkrēti, adresēti noteiktam izpildītājam un realizējami praksē;
- nedrīkst būt savstarpēji pretrunīgi.

Priekšlikumus nedrīkst formulēt nekonkrētā, vispārinātā veidā, piemēram, „sakārtot likumdošanu”, „radīt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi”, „uzlabot nodokļu sistēmu” - autoram ir konkrēti jānorāda, kas, kam, kad un kāpēc būtu jā dara.

2.4.7. Izmantotā literatūra

Izmantotā literatūra ir visu grāmatu, rakstu, tekstu un citu informācijas avotu uzskaitījums, uz ko **ir atsauces** maģistra darbā un kas ir izmantota darba izstrādes gaitā, aprakstot to valodā, kādā šī informācija ir rakstīta (oriģinālvalodā).

Nepieciešamais literatūras un informācijas avotu, likumu un normatīvo dokumentu skaits atkarīgs no maģistra darba temata. **Minimālais izmantojamo literatūras avotu skaits maģistra darbam ir 50, no kuriem 20 ir svešvalodās publicētie literatūras avoti.**

2.4.8. Pielikumi

Pielikumos pievieno dokumentus un informatīvos datus, ja tie ir pārāk detalizēti un apjomīgi, lai tiktu ievietoti pamattekstā. Pielikumos ietvertiem dokumentiem (izņemot aptaujas anketas) jābūt aizpildītiem. Pielikumos iekļauj dokumentus, kas ir lietoti kā pētniecības instruments (piemēram, aptaujas anketas), plašus analītiskus aprēķinus, apjomīgas tabulas, kuras satur informāciju, kas izmantota darbā izdarītajos aprēķinos, instrukcijas, nolikumus, tehniskos datus u.c. materiālus. Ja par attēliem un tabulām ir tikai atsauce, bet tās sīkāk neiztirzā, tad tās pievieno pielikumā.

Tekstā jābūt norādēm uz konkrētā pielikuma izmantošanu, apaļajās iekavās ierakstot vārda „skatīties” saīsinājumu „skat.” un attiecīgā pielikuma numuru, piemēram, (skat. 2. pielikumu).

Pielikumus atdala ar atsevišķu lapu, kuras centrā novietots virsraksts PIELIKUMI (noformēts kā galvenās nodaļas virsraksts bez numura) un šo lapu numurē, iekļauj kopējā lappušu skaitā un ietver Saturā. Pielikumus **neieskaita** maģistra darba kopējā apjomā, to lapas nenumurē, bet katram jaunam pielikumam lapas augšējā labajā stūrī norāda pielikuma kārtas numuru (piemēram, *1. pielikums*). Ja pielikums ir uz vairākām lappusēm, tad uz nākošajām lappusēm pie pielikuma kārtas numura norāda „turpinājums”, piemēram, *1. pielikuma turpinājums*.

3. MAĢISTRA DARBA NOFORMĒJUMS

3.1. Vispārīgās prasības

Maģistra darbs rakstāms valsts valodā, ievērojot šādas prasības:

- izklāstam ir jābūt precīzam, skaidram, loģiskam un konkrētam;
- jauna doma ir jābūt rakstīt jaunā rindkopā;
- jauna nodaļa jābūt rakstīt jaunā lappusē, bet apakšnodaļas – tajā pat lappusē;
- katrai nodaļai ir jānorāda kārtas numurs (arābu cipariem) un virsraksts;
- apakšnodaļām ir jānorāda ar nodaļas numuru saistīts numurs un virsraksts.

Students (-e) ir darba autors (-e). Nav vēlams bieži vietniekvārda „es” un darbības vārda pirmajā personā lietošana – informāciju var pasniegt, nenorādot konkrētu darītāju, piemēram, „*pēc pētījuma rezultātiem var secināt, ka.....*”. Taču vēl nevēlamāk ir aizstāt vārdu „es” ar „mēs”, jo autora veiktajam pētījumam ir jābūt oriģinālam un patstāvīgi veiktam. Var lietot formu – „*autors (-e) uzskata*”, „*pēc autora (-es) domām*”. Var izmantot darbības vārdu ciešamo kārtu, piemēram – „*nodaļā tiek pētīts, atklāts*”.

3.2. Teksta noformēšana

Maģistra darbam ir jābūt uzrakstītam un noformētam vizuāli pievilcīgi un jāatbilst šajos norādījumos izvirzītajām prasībām:

- tekstu izvieto uz A4 standarta formāta lapām (210 mm x 297 mm);
- tekstu izlīdzina abās malās (*Justify*), no kreisās malas atstājot 35 mm, no lapas augšas, apakšas un labās malas – 25 mm;
- **pamattekstā** rakstības burtu lielums ir 12 punkti (*pt*), nodaļu **virsrakstiem** 14 pt, treknie, lielie burti (*Bold, All Caps*), **apakšnodaļu virsrakstiem** burtu lielums ir 12 pt, treknie burti (*Bold*). Atstarpe pirms apakšnodaļas virsraksta 12 pt, aiz virsraksta 6 pt;
- katra **nodaļa ir** jābūt jaunā lapā, atstarpe aiz virsraksta 18 pt, ja tam seko nodaļas teksts, bet 12 pt, ja seko apakšnodaļas virsraksts (*After 18 pt vai 12 pt*);
- **apakšnodaļas** nav jābūt jaunā lapā, tomēr vienā lapā ir jāatrodas virsrakstam un vismaz divām rindām no apakšnodaļas teksta pirmās rindkopas (nav pieļaujams virsraksta novietojums lapas apakšā, ja nodaļas teksts sākas nākamajā lapā, kā arī gara virsraksta sadalījums divās lapās);
- **virsraksti** jānovieto rindas centrā, neveidojot atkāpi no lapas malas. Tos **numurē automātiski ar arābu cipariem** (izņemot anotāciju, satura, ievada, secinājumu, priekšlikumu un izmantotās literatūras saraksta virsrakstus). Virsraksta beigās **punktu neliek**. Apakšnodaļas numurs ietver galvenā līmeņa nodaļas numuru un kārtas numuru nodaļas ietvaros, piemēram, *1.1., 1.2., 2.1., 2.2. utt*;
- fonts - *Times New Roman*;
- intervāls starp rindām - *1.5 lines*;
- atkāpe no malas, sākot jaunu rindkopu - *10 mm*;
- lapu skaitīšanu sāk ar titullapu, kopējā lapu skaitā iekļauj Anotāciju, Satura lappuses (tās nenumurē). **Lappušu numerāciju sāk ar nākamo lapu aiz Satura** rādītāja. Numurus raksta lapas apakšā labajā pusē (*Bottom of page, Right*) ar arābu cipariem, kuru lielums ir 12 pt (skat. 3. pielikumu);
- kā daļskaitļa dalītāju lieto **punktu, nevis komatu**;

- starp skaitli un mērvienību ir jābūt „cietai” atstarpei (*ctrl+shift+space*), piemēram, 5 kg, 3 t/ha, izņemot % zīmi, jo starp to un skaitli atstarpi neliek, piemēram, 3%;
- visā tekstā ir jālieto vienādas aizzīmes (*Bullets*). Šajā gadījumā teksts var sekot ar lielo vai mazo burtu;
- ja uzskaitījumu numerācijai tiek lietots skaitlis ar punktu (šajā gadījumā pirms uzskatījuma neliek kolu, bet punktu un teksts seko ar lielo burtu, beigās liekot punktu) vai skaitlis/burts ar iekavu (šajā gadījumā pirms uzskatījuma liek/neliek kādu no pieturzīmēm (izņemot punktu), teksts seko ar mazo burtu un starp uzskaitījumiem lieto komatu vai semikolu).

3.3. Tabulu noformēšana

Lai vieglāk būtu uztverama analītiskā informācija, ieteicams maģistra darbu papildināt ar tabulām un attēliem. Tomēr darbā nedrīkst vienu un to pašu informāciju atspoguļot divas reizes – autoram ir jāizvēlas, kā uzskatāmāk parādīt datus un informāciju – tabulas vai attēla veidā.

Katrai tabulai jānorāda kārtas numurs nodaļas ietvaros. Tabulas numurē ar **diviem skaitļiem**, lietojot arābu ciparus, no kuriem pirmais nozīmē **nodaļas numuru**, otrais - **tabulas kārtas numuru nodaļā**. Numuru raksta virs tabulas labajā pusē, piemēram, 3.1. tabula. Katrai tabulai ir jānodod tās saturam atbilstošs virsraksts. Tabulu virsrakstam jābūt horizontāli centrētam, lielums 12, treknie burti (*Bold*), to novieto jaunā rindā un beigās **punktu neliek**. Tabulas galvas daļā teksts tiek centrēts gan vertikāli, gan horizontāli, to noformējot trekniem burtiem (*Bold*). Tabulai ir jābūt visa teksta platumā (*Auto Fit Window*).

Tabulas nosaukumam ir jāatbild uz jautājumiem: **Kas? Kur? Kad? un Kādās mērvienībās?** (skat. piemērus). Mērvienības neuzrāda, ja tās nav loģiski iespējamās (piemēra 3.2. un 3.3. tabula). Ja tabulā sakārtotā informācija ir dažādās un atšķirīgās mērvienībās, tad tabulas nosaukumā mērvienības neuzrāda, bet tās izvieto ailē pie attiecīgā rādītāja nosaukuma (piemēra 3.4. un 3.5. tabula).

!!! Tabulā jābūt vismaz trīs rindām (*Rows*) un, iekļaujot kvantitatīvos rādītājus, - vismaz trīs kolonnām (*Columns*).

Tabulu noformēšanas piemēri

3.1. tabula

SIA „Saule” sniegto pakalpojumu struktūra 2007.-2011. gadā, %

Pakalpojuma veids	2007	2008	2009	2010	2011
Sabiedriskā ēdināšana	61.0	61.0	72.0	74.0	74.0
Kulinārijas un konditorejas izstrādājumu ražošana un realizācija	20.0	19.0	14.0	13.0	13.0
Pārtikas preču mazumtirdzniecība	16.0	15.0	11.0	10.0	10.0
Lauksaimniecības produktu iegāde, pārstrāde un realizācija	3.0	5.0	3.0	3.0	3.0
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Avots: autora (-es) aprēķini pēc SIA „Saule” nepublicētiem datiem, 2012.

3.2. tabula

Tirgus formu klasifikācija pēc dalībnieku skaita

Piedāvājums	Pieprasījums		
	Daudzi	Daži	Viens
Daudzi	Pilnīga konkurence	Pieprasījuma oligopols	Pieprasījuma monopols
Daži	Piedāvājuma oligopols	Abpusējs oligopols	Ierobežots pieprasījuma monopols
Viens	Piedāvājuma monopols	Ierobežots piedāvājuma monopols	Abpusējs monopols

Avots: Škapars, 2001.

3.3. tabula

Peļņas un zaudējumu analīzes secība

Nr.p.k.	Rādītājs	Apskatāmais jautājums
1.	Peļņa	Vai uzņēmuma darbības rezultāts ir peļņa vai zaudējumi? Kāds ir peļņas sadalījums?
2.	Apgrozījums	Kāds ir uzņēmuma apgrozījums? Kāda ir uzņēmuma apgrozījuma dinamika? Kādi faktori ietekmē apgrozījuma izmaiņas?
3.	Ieņēmumi	Kāda ir uzņēmumu ieņēmumu struktūra (produkcijas veida vai pakalpojumu ieņēmumu īpatsvars apgrozījumā)?
4.	Izmaksas	Kāda ir izmaksu struktūra (izmaksu īpatsvars kopējā izmaksu apjomā vai attiecībā pret apgrozījumu)? Kāds ir izmaksu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu? Kāds ir izmaksu pieauguma temps salīdzinājumā ar apgrozījuma pieauguma tempu?

Avots: Jereško u.c., 2007.

3.4. tabula

**Zemes lietojumu skaits zemes reformas otrās kārtas sākumā – 1996. gadā
Latgales rajonos**

Rajons	Zemes lietojumu		Zemes lietojumu vidējā platība		Pieprasīto lauksaimniecības zemes lietojumu kopplatība, ha
	skaitis	%	ha	%	
Daugavpils	18 561	241.7	5.2	100.0	96 594
Rēzeknes	16 868	219.7	7.3	140.4	123 783
Ludzas	11 966	155.8	9.2	176.9	110 153
Krāslavas	11 527	150.1	9.1	175.0	105 112
Preiļu	9343	121.7	10.9	209.6	101 927
Balvu	7679	100.0	11.3	217.3	86 506

Avots: VZD zemes bilanču dati un autora (-es) aprēķini

3.5. tabula

Latvijas makroekonomiskie rādītāji 2006.–2010. gadā

Rādītāji	2006	2007	2008	2009	2010
IKP izmaiņas, %	12.2	10.0	-4.2	-18.0	-0.3
Inflācija (gada vidējā), %	6.5	10.1	10.5	3.5	-1.1

3.5. tabulas turpinājums

Rādītāji	2006	2007	2008	2009	2010
Oficiāli reģistrētais bezdarba līmenis,%	6.8	6.0	7.5	16.9	15.6
Reālās darba samaksas izmaiņas, %	15.6	19.9	6.1	-5.6	-6.5

Avots: autora (-es) aprēķiniem izmantoti CSP dati, 2011.

Tabulas darbā ir jāizvieto iespējami tuvu pēc pirmās norādes uz tām. Tabulu satura skaidrojumam un secinājumiem, kādi no tām ir izdarāmi, vienmēr ir jābūt ietvertiem tekstā. Tabulā sniegto **datu interpretācija** ir darba autora **obligāts uzdevums**.

Katrai tabulai ir jānorāda šīs tabulas izveides avots. Avota norādi veido kā atsauci. Atsauces noformēšanu skatīt 3.6. apakšnodaļā *Atsauču veidošana*.

Statistikas prakse ir radījusi statistisko tabulu pareizas izveidošanas vispārīgus nosacījumus. Svarīgākie no tiem ir šādi:

- tabula nedrīkst būt pārāk liela un sarežģīta. Vienas lielas tabulas vietā labāk ir izveidot divas vai vairākas mazas tabulas. Ja tabula pārsniedz pus lapas apjomu, tā pievienojama pielikumā;
- labāk ir tabulu veidot garāku, nevis izvērst to platumā;
- ja tabula ir jādala un daļa tabulas tiek pārnesta uz nākamo lappusi, tad augšējā labajā stūrī virs tabulas raksta tabulas numuru un vārdus „tabulas turpinājums” un tiek atkārtota tabulas galvas daļa (piemēra 3.5. tabula). Kā tabulas turpinājums drīkst būt ne mazāk kā divas rindas (*Rows*). Ja tabulas galvas daļa ir liela, tad šīs ailes ir jānumurē, turpinājumā lietojot tikai šos numurus.
- vairāk teksta ir jāraksta tabulas rindās, mazāk – aiļu virsrakstos;
- tabulā pareizi ir jāuzrāda un jāizvieto mērvienības. Nav ieteicams mērvienībām izveidot īpašu aili, labāk tās rakstīt tekstā aiz attiecīgā rādītāja nosaukuma;
- tabulā ir jābūt aizpildītām visām rūtiņām. Ja parādība nav novērota, rūtiņā liek svītru (-), ja parādība ir, bet par to nav ziņu, liek trīs punktus (...), ja kādas rūtiņas aizpildīšana loģiski nav iespējama, raksta krustiņu (X);
- rakstzīmju lielums tabulās ir 10-12 pt;
- visām tabulām ir jābūt avotam, ko noformē slīprakstā (*Italic*), beigās liekot punktu. Burtu lielums 11 pt un atstarpe before 0 pt, after 6 pt.

3.4. Attēlu noformēšana

Visas ilustrācijas - shēmas, diagrammas, zīmējumus, kartes u.c. sauc par **attēliem**. Tos ievieto maģistra darbā iespējami tuvu pēc norādes uz tiem tekstā. Attēli jāizvieto tā, lai tie būtu ērti pārskatāmi un lasāmi teksta lasīšanas virzienā vai arī pagriežot darbu par 90° pulksteņa rādītāju kustības virzienā.

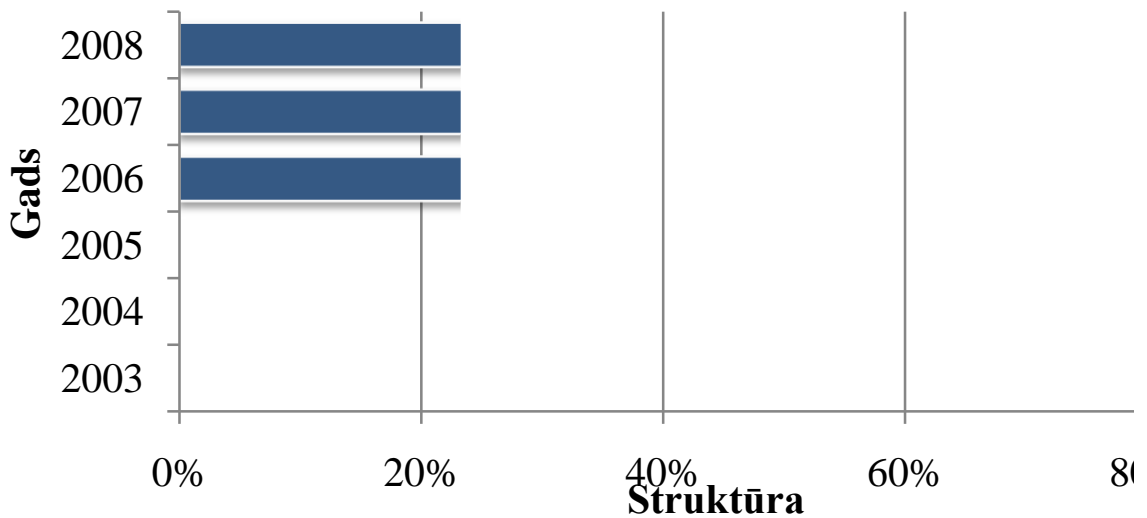
Attēlus numurē ar arābu cipariem nodaļas ietvaros. Piemēram, 2.1. att., 2.2. att.

Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu, kuru raksta zem attēla vidū, vienā rindā ar kārtas numuru, burtu lielums 12 pt, treknie burti (*Bold*), *atstarpe pēc virsraksta – 6 pt*. Attēlu nosaukumiem jābūt atbildes uz jautājumiem: **Kas? Kur? Kad?** un **Kādās mērvienībās?** (skatīt piemēru 3.1., 3.2. un 3.3. att.). Mērvienības neuzrāda, ja attēlā tiek atspoguļota informācija ar divām dažādām mērvienībām (piemēra 3.4. att.) un

ja tās nav loģiski iespējamās (piemēra 3.5., 3.6. un 3.7. att.). **Aiz attēla nosaukuma punktu neliek.**

Fonu **tonējumus** un attēla norobežojošo **ierāmējumu nelieto**. Attēlā tīklu līniju biezums ir $\frac{1}{4}$ jeb 0.25 pt un ciparu/burtu lielums – 10-12 pt. Attēlos ir jāizvairās no uzrakstiem uz tiem; to vietā lietojami cipari un simboli, kurus atšifrē zem attēla. Saīsinājumu un simbolu atšifrējuma burtu lielums ir 10 pt. Attēls ir jāizvieto lapas vidū – jābūt centrētam. Starp attēlu un tekstu ir jābūt atstarpei 6 pt.

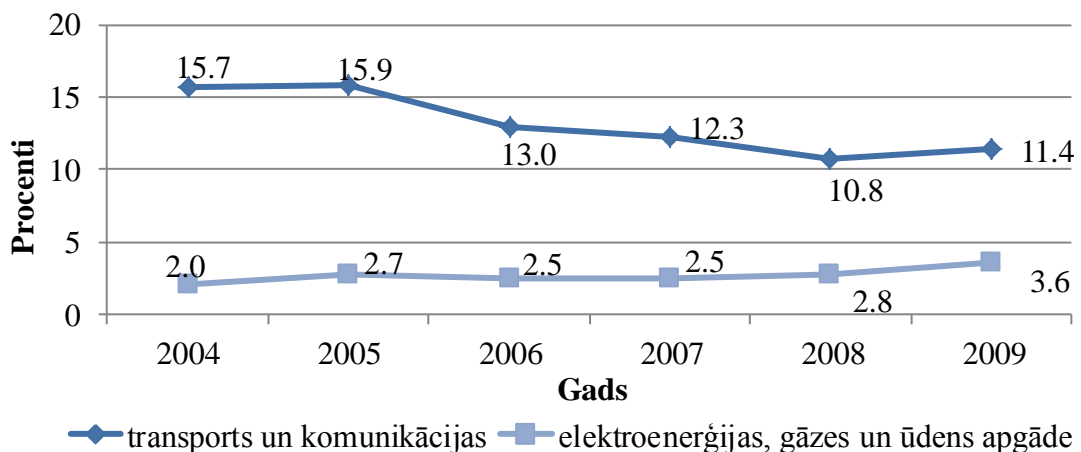
Attēlu noformēšanas piemēri

Avots: autora (-es) veidots pēc Vidzemes pārvaldes datiem

3.1. att. Siltā ūdens tarifu veidojošo elementu strukturālais sadalījums Vidzemes reģionā 2003.-2008. gadā, %

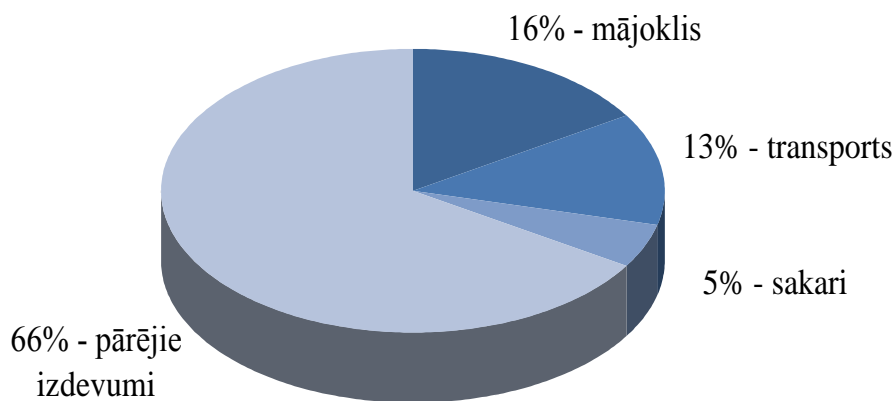
!!! Obligāti ir jābūt definētām x un y asīm.

Avots: autora (-es) veidots pēc Sabiedrisko pakalpojumu regulatoru nepublicētajiem datiem

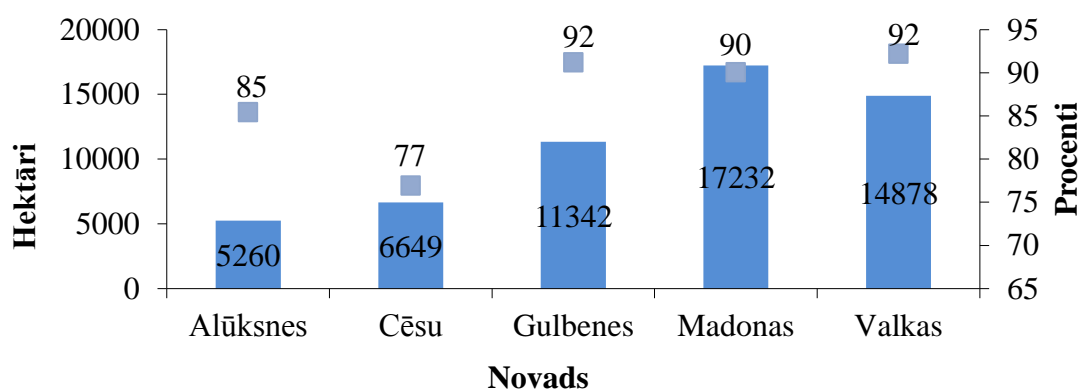
3.2. att. Nodarbināto īpatsvars regulējamās nozarēs Latvijā 2004.–2009. gadā, %

!!! Procentu pieaugumu vai samazinājumu raksturo procentpunkti – piemēram, nodarbināto īpatsvars elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarēs laika periodā no 2004. gada līdz 2009. gadam palielinājās par 1.6 procentpunktiem – no 2.0% līdz 3.6%.

Avots: autora (-es) veidots pēc Mājsaimniecību budžeta datiem, 2012.

3.3. att. Mājsaimniecību patēriņa izdevumu struktūra Latvijā 2011. gadā, %

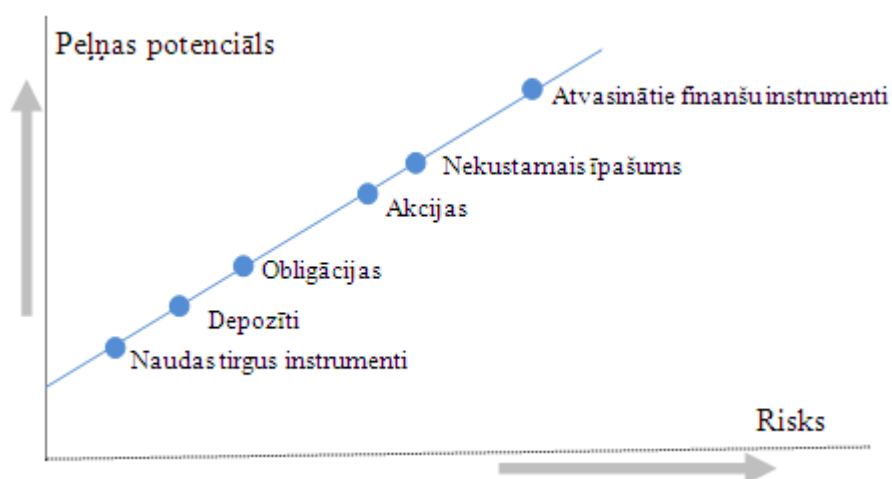

■ Graudaugu sējumu platība, ha ■ Graudaugu īpatsvars sējumu kopplatībā, %

Avots: autora (-es) veidots pēc CSP datiem, 2012.

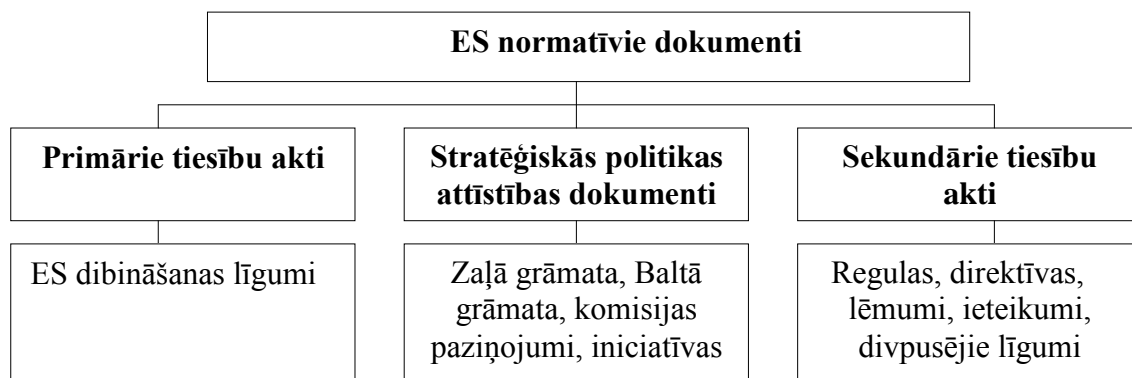
3.4. att. Graudaugu sējumu raksturojošie rādītāji Vidzemes plānošanas reģionā 2011. gadā

!!! Ne vienmēr punktus drīkst savienot ar līnijām (piemēra 3.4. att.).

Avots: autora (-es) konstrukcija pēc Kā ieguldīt?, 2012.

3.5. att. Uzņēmuma peļņas potenciāla un riska mijiedarbība dažādu faktoru ietekmē

Avots: autora (-es) veidots pēc Rokasgrāmata praktiskam darbam, 2010.

3.6. att. Eiropas Savienības normatīvo aktu sistēma

!!! Shēmās bultiņas lieto tikai attēlojot procesu, bet strukturālās shēmās lieto līnijas. Visām „kastītēm” obligāti ir jābūt savienotām/piesaitītām citai „kastītei” un attēlam ir jābūt saprotamam arī tad, ja tas tiek „izrauts” no teksta.

Avots: Valsts reģionālās attīstības aģentūra, 2012.

3.7. att. Īpaši atbalstāmās teritorijas 2011.-2012. gadā

Katram attēlam norāda šī attēla izveides avotu. Avota norādi veido uzreiz zem attēla kā atsauci. Atsauces noformēšanu skatīt 3.6. apakšnodaļā *Atsauču veidošana*.

Attēlu tehniskais izpildījums: fotogrāfijas ieteicams ieskenēt, grafikus veidot ar *MS Excel* vai citām datorprogrammām. Nav pieļaujama tabulu pārkopēšana no interneta resursiem.

3.5. Formulu noformēšana

Maģistra darbā norādītās formulas numurē ar arābu cipariem nodaļas ietvaros.

Formulas numuru raksta lapas labajā pusē attiecīgās formulas zemākās rindas līmenī un iekļauj iekavās. Pēc formulas liekams komats. Burtu, ciparu un simbolu izmēri – 12 pt. Formulu centrē. Formulas veido ar *Microsoft Equation 3.0* komandu palīdzību (*Insert/ Object/ Microsoft Equation 3.0*)

Formulām, kuras atvasinājis vai sastādījis autors (-e), ir jādod atsauce, piemēram, „...formulu (3.1.) sastādījis autors (-e)”.

Atsaucoties tekstā uz formulu, jānorāda tās numurs iekavās, piemēram, „Pēc formulas (3.1.) aprēķina...”.

Formulām, kas aizgūtas no literatūras un citiem avotiem, dod attiecīgas atsauces uz tiem, piemēram, „Izmantojot ekspertu vērtējumu apstrādes statistiskās metodes, tika aprēķināts katra faktora vidējais ekspertu vērtējums, izmantojot 3.1. formulu.”

Formulas noformēšanas piemērs

$$\bar{v}_j = \frac{\sum_{i=1}^k v_{ij}}{k}, \quad (3.1.)$$

kur $\sum_{i=1}^k v_{ij}$ – ekspertvērtējuma summa;
 v_{ij} – i -tā eksperta j -tā faktora vērtējums (100 ballu sistēmā);
 k – ekspertu skaits (Vasermanis u.c., 2002).

3.6. Atsauču veidošana

Atsauce ir īsa norādes forma, kas ļauj konstatēt, no kāda izdevuma ņemta ideja vai citāts, kā arī noteikt tā atrašanās vietu (lappusi) šajā avotā.

Atsauces uz citu autoru tiešiem vai pārfrāzētiem citātiem, attēliem, formulām, skaitlisko materiālu, faktiem, kā arī atzinumiem un aizgūtām domām, jāveido jebkurā pētniecības darbā. Citāti jāraksta pēdiņās. Citu autoru domu atstāstījums nav jāraksta pēdiņās, tam jābūt objektīvam.

Nav pieļaujama teksta pārrakstīšana no grāmatām, kā arī autora domu atstāstījums, nenorādot atsauci uz citēto darbu. **Konstatējot šādu pārkāpumu, iesniegtā darba autoram bez ierunām tiek liegta iespēja aizstāvēt maģistra darbu.**

Atsauces izmanto kopā ar bibliogrāfisko norāžu sarakstu, lietojot **pirmā elementa un datējuma metodi** – citējuma beigās tekstā iekavās tiek uzrādīts ***citējamā dokumenta autors vai nosaukums un izdošanas gads***.

!!! Ja izmantotam avotam nav norādīts gads, tad lieto **[b.g.]** (b.g. nozīme – bez gada).

Ievietojot atsauci teikuma beigās, punktu liek **aiz iekavām**.

Atsaucei var likt slīprakstā, bet tam ir jābūt noformētam **vienādi visā darbā**.

Piemērs

Teksts ... .. (Eko, 2006).

Teksts .... .. (Personības attīstība ģimenē..., 1999).

Izmantotā literatūra

1. Eko U. (2006) *Kā uzrakstīt diplomdarbu*. Rīga: Jāņa Rozes apgāds. 314 lpp.
.....

5. *Personības attīstība ģimenē, skolā un augstskolā* (1999): zinātnisko rakstu krājums. Latvijas Universitāte: Pedagoģijas un psiholoģijas institūts; red. S. Kramēna. Rīga: Mācību apgāds NT. 90 lpp.

Ja izmantoti **vairāki viena un tā paša autora darbi**, kas **izdoti vienā un tajā pašā gadā**, un diviem vai vairākiem dokumentiem pirmais elements un izdošanas gads ir vienādi, tad aiz gada uzrāda mazo latīņu alfabēta burtu (a, b, c utt.), kas pievienots avota norādei arī izmantotās literatūras sarakstā.

Piemērs

Teksts ..... (Repše, 2000a).

Teksts ... .. (Repše, 2000b).

Izmantotā literatūra

1. Repše G. (2000a) *Īkstīte*. Rīga: Pētergailis. 182 lpp.

2. Repše G. (2000b) *Tuvplāni: Džemma Skulme*. Rīga: Jumava. 130 lpp.

Ja izmantotai grāmatai **ir divi autori**, tad atsaucē uzrāda abus autorus un izdošanas gadu.

Piemērs

Teksts ..... (Petrova, Jermolajeva, 2007).

Izmantotā literatūra

Petrova I., Jermolajeva E. (2007) *Eiropas valstu pieredze teritoriālajā mārketiņgā un tās izmantošanas iespējas Latvijā*. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds Saule. 160 lpp.

Ja izmantotai grāmatai ir **trīs vai vairāki autori**, tad atsaucē uzrāda pirmo no autoriem (pirmais elements), kādā tie norādīti titullapā un „u.c.”, un izdošanas gadu.

!!! Ja literatūras avots ir angļu valodā, tad raksta **et al.**, vācu valodā – **u.a.**, krievu valodā – **и др.**

Piemērs

Teksts ..... (Ancāne u.c., 1998).

Izmantotā literatūra

Ancāne S., Bondars A., Kļava J. (1998) *Talsu rajona lauku uzņēmēju problēmas*. Rīga: Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts. 129 lpp.

!!! Ja darbā **tiek izmantots citāts**, tad citējamo daļu no pārējā teksta atdala ar pēdiņām vai citātu liek kursīvā un aiz izdevuma gada norāda citāta lpp.

Piemērs

Kā atzīmē H. Gudjons (1998, 256), *mācības ir pārāk apjomīgs process, lai to izsmēļoši varētu izskaidrot ar viena vienīga didaktiska modeļa palīdzību*.

Kā atzīmē H. Gudjons (1998, 256): „mācības ir pārāk apjomīgs process, lai to izsmēļoši varētu izskaidrot ar viena vienīga didaktiska modeļa palīdzību”.

Vērtējošās domāšanas prasme ir spēja objektīvi analizēt informāciju un iegūt personīgo pieredzi. Prasme kritiski domāt var stiprināt garīgo (psihisko) veselību (Rubana, 2002, 18).

!!! Ja literatūras avots **nav latviešu valodā**, tad pamatdarba tekstā autora uzvārdu pirmajā tā lietošanas reizē latvisko atbilstoši 2004. gada 2. marta MK noteikumiem Nr. 114 „Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju” un iekavās raksta uzvārdu oriģinālvalodā slīprakstā (*Italic*).

Piemērs

A. Derkačs (Деркач) (2002, 308-309) devis šādu profesionālisma definīciju: „tā ir integrāla psiholoģiska cilvēka darbību raksturojoša īpašība, kura atspoguļo viņa profesijas pārvaldīšanas līmeni un raksturu un nozīmē, ka cilvēks izpilda savus

profesionālos pienākumus augstā līmenī”.

V. Janks (*Jank*) un H. Meijers (*Meyer*) (2002, 98) atzīmē, ka „kopš pagājušā gadsimta divdesmitajiem gadiem Vācijā ir attīstījušās daudzas didaktiskās teorijas un modeļi”.

Atsauces tekstā uz izmantotiem *likumiem un citiem normatīvajiem dokumentiem* veido pēc pirmā elementa un datējuma metodes, t.i., atsaucē norāda pirmos **trīs** vārdus un izdošanas gadu. Ja vairākiem dokumentiem pirmie divi vārdi un gadi sakrīt, tad aiz gada uzrāda mazo latīņu alfabēta burtu (a, b, c utt.), kas pievienots avota norādei arī izmantotās literatūras sarakstā.

Piemērs

Teksts ... .. (Aizsargjoslu likums, 1997).

Teksts .... .. (Vides aizsardzības likums, 2006).

Teksts ... .. (Noteikumi par ūdens ..., 2001).

Teksts ... .. (Padomes regula (EK) Nr. 1083/2006, 2006).

Izmantotā literatūra

1. Aizsargjoslu likums (1997): LR likums. *Latvijas Vēstnesis*, Nr. 56/57, 25. februārī, 1.-3. lpp.
2. *Vides aizsardzības likums* (2006): LR likums [tiešsaiste] [skatīts 2011. g. 25. maijā]. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=147917&from=off>.
3. *Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem* (2001): Ministru kabineta 2001. gada 18. decembra noteikumi Nr. 531 [tiešsaiste] [skatīts 2009. g. 25. maijā]. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=56960>.
4. *Padomes regula (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar kuru paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas reģionālo attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ regulu (EK) Nr. 1260/1999* [tiešsaiste] [skatīts 2011. g. 28. nov.]. Pieejams: http://www.esfondi.lv/upload/05-saistosie_dokumenti/es_regulas/2006-07-11_regula_1083_2006_LV.pdf.

Atsauces tekstā uz *elektroniskiem resursiem*. Ja citējamais darbs nav pieejams drukātā veidā, bet tas ir pieejams elektroniski (internetresurss vai CD), to var citēt tāpat kā drukātu materiālu.

Piemērs

Teksts ... .. (Paršova, 2009).

Izmantotā literatūra

Paršova V. (2009) *Nekustamā īpašuma formēšana* [elektroniskais resurss]: mācību grāmata. Jelgava: LLU. 288 lpp. CD.

Atsauces tekstā uz interneta resursiem

Piemērs

Teksts ... .. (Libkovska, 2007).

Teksts .... .. (Kadastrālā vērtēšana, [b.g.]

Izmantotā literatūra

1. Libkovska U. (2007) *Profesionālās izglītības attīstības tendences mūsdienu ekonomiskajos apstākļos* [tiešsaiste] [skatīts 2012. g. 8. febr.]. Pieejams:

www.dukonference.lv/raksti_pdf/Libkovska+.pdf

2. *Kadastrālā vērtēšana* [tiešsaiste]: VZD [skatīts 2012. g. 12. febr.]. Pieejams: <http://www.vzd.gov.lv/darbibas-jomas/kadastrala-vertesana>

!!! Ja maģistra darba autors (-e) veicis (-kusi) pētījumu pats (-i) (oriģinālu pētījumu), piemēram, respondentu aptauju, uzņēmuma SVID analīzi, tad apkopotos rezultātus atspoguļojot tabulās vai attēlos kā avotu norāda: *autora (-es) pētījums, autora (-es) veidots, autora (-es) aprēķini* u.c.

3.7. Izmantotās literatūras saraksta veidošana

Darbi literatūras sarakstā tiek kārtoti alfabētiskā secībā - vispirms latīņu alfabētā un tad kirilicā (krievu valoda), vadoties pēc darba autora uzvārdiem vai darbu nosaukumiem. Viena autora dažādus darbus uzskaita alfabētiskajā secībā pēc darba nosaukuma. Materiāli, kas iegūti no Interneta, tiek iekļauti sarakstā līdzvērtīgi kā zinātniskie raksti.

Monogrāfijas

Pieraksta secība: Autora uzvārds, iniciālis (gads) *Monogrāfijas nosaukums:* citas nosaukumziņas. Pakārtotā atbildība. Izdošanas vieta: izdevējs. Apjoms.

!!! *Citas nosaukumziņas var būt šādas:* zinātnisko rakstu krājums, starptautisko konferenču materiāli, mācību līdzeklis, mācību grāmata u.c.

Ja tiek citēta (aprakstīta) *visa grāmata*, tad pirms lpp. skaita liek **punktu**. Pamatdarba nosaukums tiek **izcelts** kursīvā *Italic*.

Piemērs

1 autora darbs

Zvejnieks A. (1998) *Nodokļi un nodevas*: mācību grāmata. Rīgas Tehniskā universitāte. Inženierekonomikas fakultāte, 2.izd., pārstr. Rīga: RTU. 412 lpp.

2–3 autoru darbs

Ancāne S., Bondars A., Kļava J. (1998) *Talsu rajona lauku uzņēmēju problēmas*. Rīga: Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts. 129 lpp.

Grāmata vai rakstu krājums personas redakcijā

Zemes izmantošana un kadastrs Latvijā (2001). A. Boruka redakcijā. Rīga: LLU, Skrīveru zinātnes centrs, LR VZD. 408 lpp.

Izdevumu sastāvdaļa (**nodaļa grāmatā, monogrāfijā, publikācija no konferences materiāliem, rakstu krājumiem**)

Pieraksta secība: Autora uzvārds, iniciālis (gads) Nosaukums (sastāvdaļai): citas nosaukumziņas. **No:** Galvenā atbildība (autors). *Nosaukums* (pamatdokumentam): citas nosaukumziņas. Izdošanas vieta: izdevējs, atrašanās vieta avotā.

!!! Ja tiek izmantota *daļa no grāmatas*, tad pirms lpp. skaita liek **komatu**.

Monogrāfiskā izdevuma sastāvdaļu no pamatdokumenta (monogrāfijas, konferences materiāla) atdala ar prievārdu „**No:**” vai tā ekvivalentiem (**In:**, **B KH:**).

Pamatdarba nosaukums **tiek izcelts** kursīvā *Italic*.

Piemērs

1. Mouls Dž. (2003) Kultūru sadursme. **No:** Mouls Dž. *Biznesa kultūra un etiķete Eiropas valstīs*. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 46.-48. lpp.
2. Paršova V. (2001) Valsts kadastra realizācija Latvijā. **No:** *Zemes izmantošana un kadastrs Latvijā*. A. Boruka red. Rīga: LLU Skrīveru zinātnes centrs, LR Valsts Zemes dienests, 313.-365. lpp.
3. Asejeva A., Kopiks N., Viesturs D. (2008) Application of Economic-Mathematical Simulation for the Choice of the Technical Support of Technologies of Agricultural Crops. **In:** *Economic Science for Rural Development: proceedings of the international scientific conference*, No. 16. Jelgava: LLU, pp. 14-19.
4. Feather J. (1998) Introduction. **In:** *The Information Society: a study continuity and change*. London, pp. 11.

Seriālizdevuma sastāvdaļa (rakstu krājumi, žurnāli, laikraksti, gada grāmatas, dažādu institūciju rakstu krājumi u. tml.).

Pieraksta secība: Autora uzvārds, iniciālis (gads) Nosaukums (sastāvdaļai): citas nosaukumziņas. *Nosaukums* (pamatdokumentam): citas nosaukumziņas, laidiena apzīmējums, datējums, atrašanās vieta avotā.

!!! Seriālizdevumu sastāvdaļu bibliogrāfiskajās norādēs sastāvdaļas un pamatdokumenta atdalīšanai prievārdu „No:” vai tā ekvivalentus (In:, В KH:) **nelieto**.

Piemērs

Publikācija žurnālā vai laikrakstā

1. Manguse I. (2013) Radīt kaut ko tikai 2 miljonu tirgum ir neprāts. Kapitāls, Nr. 183, 82.-84. lpp.
2. Olševska R. (2013) Sirdsmiera mēnesis turpinās. Latvijas Avīze, Nr. 38, 22. februāris, 13. lpp.

Elektroniskie resursi

Pieraksta secība: *Nosaukums* [vides vai materiāla apzīmējums]: citas nosaukumziņas. Izdevums. Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas datējums. Apjoms. Pārskatīšanas datējums [resursa skatīšanas datējums]. Pieeja.

!!! Izdevums. Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas datējums. Apjoms. – šo informāciju norāda tikai tad, ja tā ir pieejama.

[...] – kvadrātiekvavas lieto gadījumos, kad autors vēlas pie bibliogrāfiskā izklāsta pievienot savu komentāru, ielikt ko tādu, kas nav ņemts no paša avota. Piemēram, [b.g.] nozīmē, ka avotam nav norādīts izdošanas gads. [tiešsaiste] nozīmē, ka materiāls ir apskatīts interneta *online* vidē, nevis drukātā formātā.

Piemērs

1. Bērziņa M. (2008) *Zemes reforma* [tiešsaiste]: Latvijas Vēstnesis, Nr. 38, 26. sept. [skatīts 2009. g. 05. okt.]. Pieejams: <http://www.vestnesis.lv/pzni/index.php?menu=doc&id=181515>.
2. *Bibliotēka „gaismas pilī” vai internetā?* [b.g.] [tiešsaiste] [skatīts 2012. g. 22. janv.]. Pieejams: <http://www.dtnet.lv/raksti/LV/DP/200101/01011501.stm>.

3. Pomain D. (2004) *Central Places Theory* [tiešsaiste] [skatīts 2011. g. 11. maijā]. Pieejams: http://www.hypergeo.eu/article.php3?id_article=188.

Likumi

Pieraksta secība: Likuma nosaukums (gads): (valsts) likums. Avota nosaukums, kur publicēts, avota apraksts, datējums, atrašanās vieta avotā.

Piemērs

1. Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (1993): LR likums. *Ziņotājs*, Nr. 12, 1. aprīlī, 801.-811. lpp.
2. Aizsargjoslu likums (1997): LR likums. *Latvijas Vēstnesis*, Nr. 56/57, 25. februārī, 1.-3. lpp.
3. Patērētāja tiesību aizsardzības likums (1997): LR likums. **No:** *LR Normatīvie dokumenti*: Tirdzniecība. Rīga: Lietišķās informācijas dienests, PT-1-3-PT-1-3-21.
4. *Vides aizsardzības likums* (2006): LR likums [tiešsaiste] [skatīts 2012. g. 10. janv.]. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=147917&from=off>.

Normatīvie akti

Pieraksta secība: *Normatīvā akta nosaukums* (gads): normatīvā akta veids un izdošanas datums. Avota nosaukums, kur publicēts, avota apraksts, datums, atrašanās vieta avotā.

Piemērs

1. *Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem* (2001): MK 2001. gada 18. decembra noteikumi Nr. 531 [tiešsaiste] [skatīts 2011. gada 25. maijā]. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=56960>
2. Par pamatnostādņēm „Veselīgs uzturs (2003.-2013.)” (2003): MK rīkojums Nr. 556. *Latvijas Vēstnesis*, 5. septembris, 8.-10. lpp.

4. MAĢISTRA DARBA PRIEKŠAIZSTĀVĒŠANA, IESNIEGŠANA UN AIZSTĀVĒŠANA

4.1. Maģistra darba priekšizstāvēšana

Studējošie priekšizstāvēšanai iesniedz maģistra darbu. Tā **priekšizstāvēšana** notiek attiecīgā specializācijas virziena profilējošā institūta sēdē **ne vēlāk kā trīs nedēļas** pirms maģistra darba aizstāvēšanas maģistra eksāmenu komisijā. Priekšizstāvēšanas sēdes var būt vairākas un institūts organizē studējošo pieteikšanos konkrētām sēdēm. Maģistra darba priekšizstāvēšanas procedūru, kā arī rīcību nesekmīgas priekšizstāvēšanas gadījumā apstiprina tā institūta sēdē, kurā maģistra darbs izstrādāts.

Ar profilējošā institūta direktora rīkojumu tiek apstiprinātas komisijas maģistra darba priekšizstāvēšanai. Komisijas sastāvā ir vismaz trīs docētāji, no kuriem viens ir maģistra darba vadītājs.

Maģistra darbs vadītājam iesniedzams pēc profilējošā institūta noteikta grafika, bet **ne vēlāk kā vienu nedēļu** pirms noteiktās priekšizstāvēšanas komisijas sēdes datuma.

!!! Līdz priekšizstāvēšanai jābūt nokārtotiem visiem akadēmiskajiem parādiem un finansiālajām saistībām.

Maģistra darba priekšizstāvēšanai students sagatavo tā prezentāciju (līdz 10 minūtēm), kurā pamato darba temata aktualitāti un pastāvošās problēmas, formulē hipotēzi, darba mērķi un tam pakārtotos uzdevumus, raksturo pētījuma objektu, priekšmetu, pielietotās metodes, aizstāvamās tēzes. Maģistra darba prezentācijā students galvenokārt atspoguļo sava patstāvīgi veiktā pētījuma rezultātus, identificētās problēmas un piedāvātos to risinājumus.

Pēc sekmīgas maģistra darba priekšizstāvēšanas, ievērojot sēdē izteiktos ierosinājumus un aizrādījumus, students pilnveido maģistra darbu. Nesekmīga vērtējuma gadījumā komisija lemj par maģistra darba pilnveidošanu un atkārtotu tā priekšizstāvēšanu pēc profilējošā institūta direktora noteikta grafika. Institūta priekšizstāvēšanas sēdē ir tiesības lemt par tiesībām maģistra darbu aizstāvēt studējošajiem, kuri noteiktajā termiņā nav iesnieguši maģistra darbu.

Līdz maģistra darba priekšizstāvēšanai dekanātā jāiesniedz sekojoši dokumenti:

- Saistību izpildes apliecinājums (<http://www.llu.lv/?ri=4441>);
- Personu apliecināošs dokuments - pases kopija vai personas apliecības (eID) kopija;
- Dzīves apraksts, CV (*Curriculum Vitae*).

4.2. Maģistra darba iesniegšana

Maģistra darbu (divos eksemplāros) **iesien** noteikta parauga **cietā apvākojumā**. Viena darba priekšējā vāka iekšpusē autors **ielīmē aploksni** (formāts A5).

Maģistra darba iesniegšanas kārtība ir sekojoša:

- sekmīgi priekšizstāvēts, pilnveidots, iesiets maģistra darbs (divos eksemplāros) tiek apstiprināts ar darba vadītāja un attiecīgā institūta direktora parakstu;
- maģistra grāda pretendents ne vēlāk kā 15 darba dienas pirms MEK sēdes fakultātes dekanātā iesniedz maģistra darbu (divos eksemplāros).

Ievērojot 2014.gada 29.aprīļa LLU Studiju prorektora rīkojumu Nr. 2.4.-5/33 „Par kārtību, kādā iesniedzamas, glabājamās un pieejamās studiju noslēguma darbu elektroniskās kopijas”, kas izdots saskaņā ar Nolikuma par studiju noslēguma pārbaudījumiem (Senāta 09.04.2014.lēmums Nr.8-65) 4.4. punktu, kā arī ievērojot 24.01.2014. LLU noslēgto sadarbības līgumu par **starpaugstskolu vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmas izveidi un lietošanu**, studējošais **pirms maģistra darba iesniegšanas dekanātā to augšupielādē LLU IS**, izmantojot savu lietotājkontu un paroli un ievērojot šādas prasības:

- Visām studiju noslēguma darba (SND) daļām (titullapai, anotācijām, satura rādītājam, ievadam, pamattekstam ar attēliem un tabulām, secinājumiem un priekšlikumiem, literatūras sarakstam un pielikumiem) jābūt ietvertām vienā datnē.
- Datnes formāts - **PDF, apjoms līdz 50 Mb**.
- Uz PDF konvertētajās datnēs nedrīkst parādīties konvertācijas programmu ūdenszīmes un reklāmas teksti.
- Datne nedrīkst būt skenēts teksta attēls.
- Datne nedrīkst būt aizsargāta (slēgta) ar paroli.
- Datnes nosaukumā jāizmanto latīņu alfabēta burti bez mīkstinājuma zīmēm un garumzīmēm.
- Datne jā saglabā ar nosaukumu, kuru veido studenta uzvārds, vārds un matriculas numurs, piemēram: **Liepina_Ilze_EF12345.pdf**.
- Papildus LLU IS paredzētajos ievades laukos, iekopējiet vai ierakstiet SND **saīsinātu** anotāciju latviešu un angļu valodā (**pieļaujamais apjoms, ieskaitot atstarpes, 850 rakstu zīmes**). Anotācijā norāda darba autors un darba nosaukums, darba mērķis, būtiskākie pētījuma rezultāti un secinājumi.

4.3. Maģistra darba recenzenta statuss, pienākumi un atbildība

Recenzents ir oficiāla lietpratēja persona, kura piedalās kāda konkrēta darba ekspertīzē un novērtēšanā. Maģistra darbu recenzentus nozīmē profilējošais institūts un apstiprina ar dekāna rīkojumu. Maģistra darbu **vērtē divi recenzenti**.

Par maģistra darba recenzentiem var būt zinātnieki ar doktora grādu, doktoranti, izņēmuma gadījumos personas ar maģistra grādu un ilgstošu pieredzi pedagoģiskā un zinātniskā darbā vai atbilstošas nozares profesionāli augsti kvalificēti speciālisti.

Recenzenti:

- iesniedz recenziju (vēlams datorsalikumā) ar slēdzienu par darba atbilstību piešķiramajam grādam, kā arī savu komentārus un jautājumus (6.pielikums). Recenzija pieejama studentam un MEK;
- dod kopējo novērtējumu ar atzīmi 10 ballu skalā (7.pielikums). Vērtējums pieejams MEK.

Recenzenta pienākums ir iedziļināties darba saturā un objektīvi novērtēt:

- tā atbilstību ESAF metodiskajiem norādījumiem maģistra darbu izstrādāšanā un noformēšanā;
- pretendenta spēju analizēt, kritiski izvērtēt un izmantot citu autoru publicētos darbus (t. sk. svešvalodā);
- pretendenta spēju formulēt secinājumus un priekšlikumus atbilstoši veiktajiem pētījumiem un aprēķiniem;
- pretendenta praktisko ieteikumu (priekšlikumu) loģiskumu un realitāti;
- darba galvenās vērtības un būtiskākos trūkumus.

Maģistra grāda pretendents ir tiesības **ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms MEK sēdes** iepazīties ar recenzijām par savu darbu.

4.4. Maģistra darba aizstāvēšana

Maģistra **darbu aizstāvēšana** notiek maģistra eksāmenu komisijas **atklātā sēdē**, un tās uzdevums ir vērtēt studiju programmas izpildījušo studējošo akadēmiskās zināšanas, profesionālo sagatavotību, radošās prasmes, kas iegūtas un attīstītas studiju laikā, un lemt par studiju virzienam atbilstoša grāda piešķiršanu. Maģistra eksāmenu komisiju septiņu personu sastāvā veido no specializācijas/nozares vadošajiem zinātniekiem, LLU un citu Latvijas Republikas augstskolu mācībspēkiem un pētniecības institūtu darbiniekiem. MEK sastāvā ieteicams iekļaut vismaz vienu Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātu ekspertu attiecīgajā zinātnes nozarē un nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvi, kura pamatdarbavieta nav LLU.

Priekšlikumus MEK sastāvam **sagatavo studiju programmas direktors** un iesniedz izskatīšanai fakultātes domes sēdē. Studiju programmas direktoram ir tiesības ieteikt atšķirīgus komisiju sastāvus atsevišķiem specializācijas virzieniem studiju programmas ietvaros.

MEK sastāvu **apstiprina vienam studiju gadam** ar rektora rīkojumu, kuru sagatavo Studiju centrs saskaņā ar fakultātes domes sēdes protokola izrakstu.

MEK sēdē, kurā aicināti piedalīties maģistra darba vadītāji, recenzenti un studenti, darba aizstāvēšana sākas ar maģistra grāda pretendenta ziņojumu (līdz 10 minūtēm), kurā viņš pamato maģistra darba temata aktualitāti, formulē darba hipotēzi, darba mērķi un tam pakārtotos uzdevumus, raksturo pētījuma objektu un priekšmetu, un darba izstrādē pielietotās pētījuma metodes, pamato un pierāda maģistra darbā izvirzītās tēzes. Maģistra darba autors ziņojumā galvenokārt atspoguļo sava pētījuma rezultātus, akcentējot svarīgākos secinājumus un izvirzītos priekšlikumus.

Maģistra grāda pretendenta uzstāšanos veiksmīgi papildina ziņojumā ietvertā materiāla vizuālais izklāsts (attēli, tabulas, diagrammas u.tml.).

Pēc maģistra darba autora ziņojuma seko MEK locekļu un klātesošo jautājumi, uz kuriem autors sniedz īsas, precīzas, izsmeļošas atbildes.

Ja maģistra darba recenzenti nepiedalās MEK sēdē, ar viņu rakstisku atsaukumi iepazīstina kāds no MEK locekļiem. Arī uz recenzentu formulētajiem jautājumiem darba autors sniedz argumentētas atbildes.

Maģistra darba aizstāvēšanas gaitā izpaužas studiju procesā iegūto zināšanu, prasmju un kompetences līmenis. Laba uzstāšanās, darbā ievietotā materiāla brīva pārzināšana, pārlicinošas atbildes uz MEK locekļu un recenzentu jautājumiem un pārdomāta vizuālo līdzekļu demonstrēšana ir apliecinājums tam, ka students darbu ir izpildījis patstāvīgi.

Akadēmiskās izglītības maģistra studiju programmā **maģistra darbs tiek vērtēts 10 ballu skalā**. Zemākā sekmīgā atzīme ir 4 (gandrīz viduvēji). Lemjot par maģistra darba aizstāvēšanas gala vērtējumu, MEK **ņem vērā arī recenzentu norādīto darba vērtējumu ar atzīmi**.

Lēmumu par maģistra darba vērtējumu, kā arī grāda piešķiršanu pieņem slēgtā MEK sēdē ar vienkāršu balsu vairākumu, atklāti balsojot. Ja balsu skaits „par” un „pret” ir vienāds, noteicošā ir MEK priekšsēdētāja balss.

Maģistra darba vērtējums tiek fiksēts MEK protokolu grāmatā un kontrollapā.

Ja maģistra darba aizstāvēšanas **vērtējums ir negatīvs**, MEK lemj, vai studējošajam ir tiesības atkārtoti aizstāvēt pārstrādātu to pašu darbu vai arī jāizvēlas cits darba temats un tas jāizstrādā no jauna. Maģistrants drīkst atkārtoti iesniegt pārstrādātu maģistra darbu pēc gada. Kārtošanas tiesības saglabājas trīs gadus.

Ja maģistra **darba vērtējums** 10 ballu skalā ir **zemāks par četrām ballēm**, studējošais tiek atskaitīts par studiju plāna nepildīšanu. Piesakoties atkārtotai maģistra darba aizstāvēšanai, studējošajam jāmaksā LLU noteiktā maksa par to kredītpunktu apjomu, kāds ir paredzēts studiju plānā par noslēguma darbu pēdējā studiju semestrī.

Konstatējot, **ka studējošais izmanto neatļautus palīgīdzekļus vai maģistra darbs ir plaģiāts**, MEK lemj par studējošā atstādināšanu no studiju noslēguma pārbaudījumiem un ierosina atskaitīt studējošo par negodīgām studijām. Maģistra darba atkārtota aizstāvēšana iespējama ne ātrāk kā pēc gada un tas ir jāizstrādā par citu tematu.

Apelācijas kārtību par studiju noslēguma pārbaudījumiem reglamentē LLU Studiju nolikums.

PIELIKUMI

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBAS FAKULTĀTE
..... INSTITŪTS

(Ekonomikas un reģionālās attīstības / Uzņēmējdarbības un vadīzinātnes / Finanšu un grāmatvedības)

Kārlis Putnieks

(Vārds, Uzvārds)

X NOZARES DARBĪBAS IZVĒRTĒJUMS UN ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS

(darba nosaukums)

Darbs sociālo zinātņu maģistra grāda ekonomikā iegūšanai

Specializācijas virziens.....

(atbilstoši)

Business un loģistika
Finanšu menedžments un grāmatvedība
Ilgtspējīga teritorijas attīstība un mārketing

Students (-e)

(paraksts)

Kārlis Putnieks, matr. Nr. ....

(vārds, uzvārds, matr. Nr.)

Darba vadītājs (-a)

(paraksts)

prof. *Dr.oec.* Andris Bērziņš

(zin. grāds, amats, vārds, uzvārds)

Institūta direktors (-e)

(paraksts)

prof. *Dr.oec.* Valdis Liepiņš

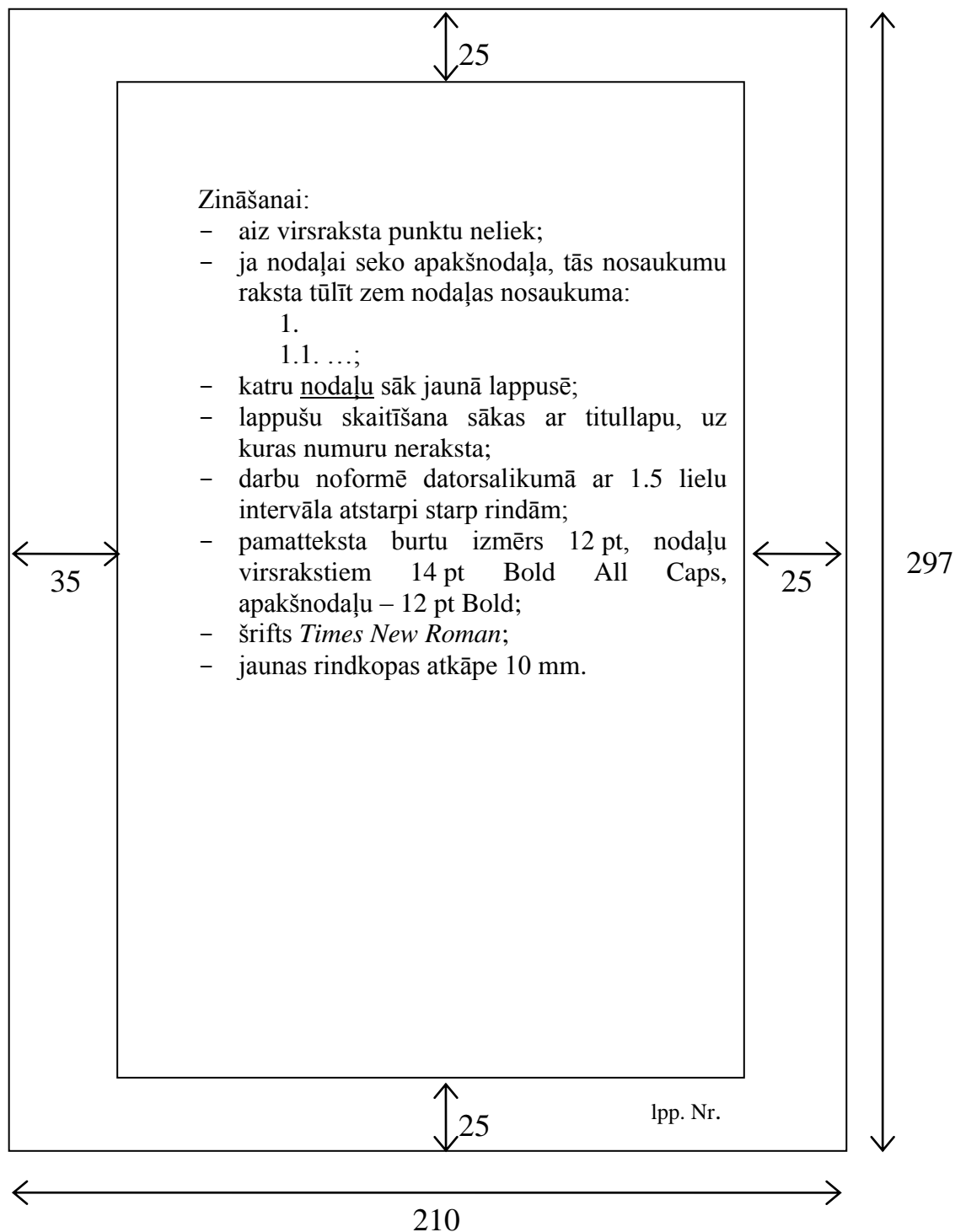
(zin. grāds, amats, vārds, uzvārds)

Jelgava

(gads)

SATURA RĀDĪTĀJS

DARBĀ LIETOTO SAĪSINĀJUMU, SIMBOLU SKAIDROJUMI	(lpp. nr.)
IEVADS	(lpp. nr.)
1. (nodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
1.1. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
1.2. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
2. (nodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
2.1. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
2.2. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
2.3. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
3. (nodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
3.1. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
3.2. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
SECINĀJUMI	(lpp. nr.)
PRIEKŠLIKUMI	(lpp. nr.)
IZMANTOTĀ LITERATŪRA.....	(lpp. nr.)
PIELIKUMI	(lpp. nr.)
GALVOJUMS	(lpp. nr.)

GALVOJUMS

Ar šo es, ...(vārds, uzvārds), galvoju, ka maģistra darbs izpildīts patstāvīgi. No svešiem avotiem ņemtie dati un definējumi uzrādīti darbā.

Darbs nav publicēts un pirmo reizi tiek iesniegts aizstāvēšanai Maģistra eksāmenu komisijā.

Studiju noslēguma darba elektroniskā versija LLU IS atbilst oriģinālam.

(Datums)

(Paraksts)

MAĢISTRA EKSĀMENU KOMISIJAS LĒMUMS

MAĢISTRA DARBS AIZSTĀVĒTS MAĢISTRA EKSĀMENU KOMISIJAS SĒDĒ

_____ . GADA _____

AR ATZĪMI _____

PROTOKOLA NR. _____

MEK SEKRETĀRS _____

MAĢISTRA DARBA RECENZĪJA

1. Darba autors (-e):.....
(vārds, uzvārds)

2. Darba temats: .....
.....
.....

3. Darba apjoms _____ lpp., tabulu skaits _____, attēlu skaits _____, pielikumu skaits _____, izmantoto literatūras avotu skaits _____, tai skaitā svešvalodās _____.

4. Darba tēmas aktualitātes, hipotēzes, pētījuma objekta, pētījuma priekšmeta, izvirzītā mērķa un uzdevumu novērtējums

.....
.....
.....

5. Darba metodoloģijas un struktūras novērtējums

Darba struktūras novērtējums	Atbilst prasībām ☐	Daļēji atbilst prasībām ☐	Neatbilst prasībām ☐
Metodoloģijas novērtējums	Atbilst prasībām ☐	Daļēji atbilst prasībām ☐	Neatbilst prasībām ☐

Komentāri .....
.....
.....

6. Darba uzdevumu izpildes un mērķa sasniegšanas novērtējums

Darba mērķis	Sasniegts ☐	Daļēji sasniegts ☐	Nav sasniegts ☐
Darba uzdevumi	Izpildīti ☐	Daļēji izpildīti ☐	Nav izpildīti ☐

Komentāri .....
.....
.....

7. Pretendenta (-es) prasme teorētiskās literatūras, normatīvo aktu, un citu informācijas avotu (t.sk. svešvalodā) izmantošanā

Prasme izmantot literatūras avotus /normatīvos aktus	Atbilst ☐	Daļēji atbilst ☐	Neatbilst ☐
Svešvalodās lietotie literatūras avoti	Pietiekamā apjomā un kvalitātē ☐	Daļēji atbilst noteiktajām prasībām literatūras avotu lietojumā ☐	Nepietiekamā apjomā un kvalitātē ☐

Komentāri .....

8. Pētnieciskās un/vai praktiskās daļas novērtējums

Darba pētnieciskās un/vai praktiskās daļas novērtējums	Atbilst prasībām ☐	Daļēji atbilst prasībām ☐	Neatbilst prasībām ☐
Pētnieciskās vai praktiskās daļas sasaiste ar teoriju	Sasaiste ir pilnīga ☐	Sasaiste ir nepilnīga ☐	Sasaistes nav ☐

Komentāri .....

9. Secinājumu un priekšlikumu atbilstība darba mērķim un saturam

Secinājumi	Atbilst darba mērķim un saturam ☐	Daļēji atbilst darba mērķim un saturam ☐	Neatbilst darba mērķim un saturam ☐
Priekšlikumi	Atbilst prasībām ☐	Daļēji atbilst prasībām ☐	Neatbilst prasībām ☐

Komentāri .....

10. Darba galvenās vērtības

.....
.....
.....

11. Darba trūkumi un nepilnības

.....
.....
.....

12. Jautājumi darba autoram

.....
.....
.....

13. Darba kopējais vērtējums

Maģistra darbs _____ izvirzītajām prasībām un darba autoram (-ei) _____
(atbilst / neatbilst) (var / nevar)

piešķirt sociālo zinātņu maģistra grādu ekonomikā.

Darba recenzents (-e): .....
(zinātniskais vai akadēmiskais grāds, vārds, uzvārds, darba vieta, amats)

201__ . gada _____

_____ (paraksts)

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBAS FAKULTĀTE

**Maģistra darba
recenzenta vērtējums**

Darba autors (-e): .....
(vārds, uzvārds)

Darba nosaukums: .....
.....
.....

Vērtējums (10 ballu skalā) : .....
(skaitliski un vārdiem, piem. 8 (oti labi))

Darba recenzents (-e): .....
(zinātniskais vai akadēmiskais grāds, vārds, uzvārds)

.....
(darba vieta, amats)

201 ____ .gada _____ . _____

_____
(paraksts)